

ZAKON BR. 08/L-109

O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DELA

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DELA

**POGLAVLJE I.
OPŠTE ODREDBE**

**Član 1.
Cilj**

1. Ovim zakonom uređuje se funkcionisanje Programa za naknadu štete žrtvama krivičnih dela kao i postupci u vezi sa ovim programom.
2. Ovaj zakon je usklađen sa Direktivom Saveta 2004/80/EZ od 29. aprila 2004. godine o naknadi žrtvama krivičnih dela.

**Član 2.
Delokrug primene**

Ovim zakonom uređuju se pravo na novčanu naknadu žrtvama nasilničkih krivičnih dela i njihovim izdržanim licima, organi odlučivanja i postupci za ostvarivanje prava na naknadu štete u lokalnim i prekograničnim slučajevima.

**Član 3.
Definicije**

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:
  - 1.1. **Žrtva krivičnog dela** – žrtva ili oštećeni shodno definiciji iz Zakonika o krivičnom postupku;
  - 1.2. **Slučajna žrtva** – lica koja su slučajno zatečena na mestu zločina, lica koja su zadobila povrede prilikom pružanja pomoći žrtvi ili policiji radi sprečavanja izvršenja krivičnog dela ili lišavanja slobode počinioca;
  - 1.3. **Strana žrtva trgovine ljudima** – strani državljanin kojeg su kosovske vlasti identifikovale kao žrtvu ili navodnu žrtvu trgovine ljudima;
  - 1.4. **Izdržavana lica** – lica koje je izdržavala preminula žrtva i lica koja su imala zakonsko pravo na izdržavanje od preminule žrtve;
  - 1.5. **Član porodice** – kao što je utvrđeno u Krivičnom zakoniku Republike Kosovo;
  - 1.6. **Dete** – kao što je utvrđeno u Krivičnom zakoniku Republike Kosovo;

- 1.7. Šteta** – šteta za koju je predviđena naknada iz člana 10. ovog zakona;
- 1.8. Naruženost** – ako je izgled žrtve naružen ili deformisan usled krivičnog dela;
- 1.9. Podnosilac zahteva** – lice koje podnosi zahtev za naknadu štete, tvrdeći da je žrtva krivičnog dela. Ovaj pojam obuhvaća i druga lica koja mogu podneti zahtev u ime žrtve;
- 1.10. Zahtev** – zahtev za naknadu štete iz Programa za naknadu štete žrtvama krivičnih dela;
- 1.11. Korisnik** – lice koje je odlukom Komisije ostvarilo pravo na naknadu štete u skladu sa ovim zakonom;
- 1.12. Komisija** – Komisija za naknadu štete žrtvama krivičnih dela;
- 1.13. Ranjiva žrtva** – kao što je utvrđeno u Krivičnom zakoniku Republike Kosovo;
- 1.14. Teritorija Republike Kosovo** – kao što je utvrđeno u Krivičnom zakoniku Republike Kosovo.
- 1.15. Lečenje** – lekovi i medicinske usluge, uključujući psihoterapiju.

2. Za potrebe ovog zakona, imenice muškog roda takođe označavaju imenice ženskog roda i obrnuto.

Član 4. Opšta načela

1. Organi predviđeni zakonom moraju osigurati da se prema žrtvi krivičnog dela (u daljem tekstu: žrtva) postupa profesionalno, poštujući pravo na bezbednost, dostojanstvo, privatni i porodični život i uvažavajući negativni uticaj krivičnog dela na žrtve.
2. Prava utvrđena ovim zakonom odnose se na žrtve na nediskriminatorski način, uključujući njihov boravišni status.
3. Prema ovom zakonu, žrtve i njihova izdržavana lica ne mogu dobiti dvostruku naknadu u skladu sa članom 19. ovog zakona.

Član 5. Subsidijarne odredbe

U procesnim stvarima koje nisu obuhvaćene ovim zakonom primenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku.

POGLAVLJE II. PRAVO NA NAKNADU ŠTETE I VRSTE NAKNADE

Član 6. Naknadiva nasilnička dela

1. Naknadiva nasilnička dela (u daljem tekstu: dela) su sva dela koja dovode:
  - 1.1. do smrti žrtve;
  - 1.2. do teške telesne povrede;

1.3. do ozbiljnog narušavanja fizičkog zdravlja, ili

1.4. do narušavanja mentalnog zdravlja.

2. Krivična dela protiv bezbednosti u javnom saobraćaju nisu obuhvaćena ovim zakonom, čak iako su prouzrokovala posledice iz stava 1. ovog člana.

Član 7.

Formalni i materijalni uslovi

1. Formalni uslovi za ostvarivanje prava na naknadu štete su:

1.1. da je delo počinjeno na teritoriji Republike Kosovo. U slučajevima da je delo ili deo krivičnog dela počinjeno na teritoriji Republike Kosovo i na teritoriji druge države ili država, štetu naknađuje država u kojoj žrtva ili izdržavano lice imaju prebivalište;

1.2. za državljane Republike Kosovo, da je delo moglo biti izvršeno van teritorije Republike Kosovo, ali žrtva nije imala mogućnost da ostvari naknadu štete u zemlji gde je krivično delo izvršeno. Šteta se naknađuje u skladu sa odredbama ovog zakona;

1.3. da je delo otkriveno i prijavljeno nadležnom organu i tretirano kao krivično delo.

2. U slučaju smrti žrtve krivičnog dela usled krivičnog dela, članovi porodice žrtve mogu da ostvare prava u skladu sa odredbama ovog zakona.

3. Slučajne žrtve mogu da ostvare pravo na naknadu štete ako ispunjavaju uslove propisane odredbama ovog zakona.

Član 8.

Neposredna naknada štete

1. Zahtev za neposredan pristup naknadi štete može se podneti u slučaju kada se radi o:

1.1. deci žrtvama;

1.2. žrtvama trgovine ljudima;

1.3. žrtvama silovanja;

1.4. žrtvama krivičnih dela koja potpadaju pod definicijom nasilja u porodici;

1.5. članovima porodice preminule žrtve.

2. Vrste naknada koje se mogu isplatiti prema ovom članu uključuju sledeće kategorije:

2.1. troškovi sahrane iz člana 16. stav 1. ovog zakona;

2.2. troškove koje plaća žrtva ili član porodice u ime žrtve, koji mogu da uključe, ali nisu ograničeni na sledeće:

2.2.1. troškove iz čl. 11, 12. i 17. ovog zakona;

2.2.2. ostale opravdane troškove koje Komisija ocenjuje da mogu biti obuhvaćeni neposrednom naknadom u iznosu do najviše petsto (500) evra.

2.3. naknada iz ovog člana ne može preći iznos od ukupno tri hiljade (3.000) evra za sve gore navedene kategorije.

3. Uslovi koji mogu utvrditi da li se za kategorije iz stava 1. ovog člana može dodeliti neposredna naknada štete, uključuju, ali nisu ograničeni na sledeće:

3.1. krivično delo je učinjeno protiv ranjive žrtve;

3.2. žrtva je u teškom finansijskom stanju; korisnik socijalne pomoći ili u sličnoj situaciji.

4. Strana žrtva trgovine ljudima može podneti zahtev Komisiji dok je još uvek na teritoriji Republike Kosovo, kao i lokalne žrtve. U ovom slučaju, žrtva mora opravdano sarađivati sa pravosudnim organima, da istraže i krivično gone počiniocima krivičnih dela

5. Naknada iz ovog člana ne uskraćuje žrtvama pravo da podnesu redovan zahtev za naknadu štete za druge kategorije naknada predviđene ovim zakonom ili za preostali iznos naknade štete iz iste kategorije do maksimuma predviđenog zakonom.

6. Komisija zadržava pravo da odloži preispitivanje zahteva za naknadu štete podnetog prema ovom članu do podnošenja krivične prijave ili podizanja optužnice, u slučaju kada je takva obustava preispitivanja zahteva neophodna radi utvrđivanja da su nastale povrede prouzrokovane nasilničkim krivičnim delom. Obustava ne treba prouzrokovati neopravdana docnjenja ili podnosioca zahteva dovesti u finansijske poteškoće.

7. Komisija može odbiti zahtev za naknadu štete iz ovog člana ako smatra da dostavljeni podaci u dovoljnoj meri ne potkrepljuju zahtev za neposrednu naknadu.

Član 9.

Redovan zahtev za naknadu štete

1. Redovan zahtev za naknadu štete podnosi se nakon završetka redovnog sudskog postupka, odnosno po pravosnažnosti presude.

2. Da bi tražio redovnu naknadu štete, podnosilac zahteva je dužan da prvobitno traži naknadu štete od okrivljenog u krivičnom postupku u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, osim u slučajevima kada žrtva dokaže da je bilo nemoguće podneti takav zahtev.

3. Ako okrivljeni ne obešteti žrtvu, žrtva ima pravo da podnese zahtev za naknadu štete iz Programa za naknadu štete žrtvama krivičnih dela.

4. Ako okrivljeni samo delimično obešteti žrtvu, žrtva ima pravo da podnese zahtev za dodatnu naknadu štete iz Programa za naknadu štete žrtvama krivičnih dela.

5. Pored pravila iz stava 1. do 3. ovog člana, podnosilac zahteva ima pravo da zahteva redovnu naknadu štete čak i u slučajevima kada nije moguće ostvariti naknadu štete od počinioca zbog sledećih okolnosti:

5.1. ako se utvrdi da je lice bilo žrtva, ali:

5.1.1. počinilac nije krivično odgovoran;

5.1.2. počinilac je nepoznat;

5.1.3. počinilac je umro;

5.1.4. počinilac je pobegao i nedostupan pravosudnim organima;

5.1.5. počinilac nije u stanju da plati naknadu štete, isti je korisnik socijalne pomoći ili se nalazi u sličnoj situaciji;

5.1.6. prošle su dve (2) godine od prijave krivičnog dela i nije podignuta optužnica;

5.1.7. nastupila je relativna ili apsolutna zastarelost;

5.2. ako je izvršenje naknade štete utvrđene u sudskom postupku postalo nemoguće ili ako iz drugih razloga predviđenih važećim zakonodavstvom, ista se ne može primeniti.

6. Zahtev iz ovog člana može se podneti iako je podnosilac zahteva prethodno zatražio neposrednu naknadu štete iz člana 8. ovog zakona. Ovo važi kako u slučaju kada je zahtev za neposrednu naknadu štete odbijen tako i kada je naknada štete dodeljena samo za neku od kategorija, odnosno troškova predviđenih ovim zakonom.

Član 10. Vrste naknade štete

1. Vrste naknade štete prema ovom zakonu su:

1.1. naknada za telesne povrede ili narušavanje fizičkog zdravlja;

1.2. naknada za narušavanje mentalnog zdravlja;

1.3. naknada za duševnu patnju;

1.4. naknada za duševnu patnju usled gubitka člana porodice;

1.5. naknada za gubitak prava na izdržavanje;

1.6. naknada troškova sahrane;

1.7. naknada za oštećenje ili uništenje medicinske opreme.

2. Žrtve imaju pravo da podnesu zahtev za jednu ili više vrsta naknade štete propisanih zakonom.

3. Vlada Republike Kosova donosi administrativno uputstvo o načinu naknade štete, uključujući obračunavanje naknade za višestruku štetu.

Član 11. Naknada za telesne povrede ili narušavanje zdravlja

1. Naknada štete iz ovog člana dodeljuje se za fizički i duševni bol, i to zbog umanjene životne aktivnosti prouzrokovane telesnim povredama, narušavanjem zdravlja ili bolestima koje su nastale usled izvršenja krivičnog dela.

2. Naknada štete iz ovog člana se ne priznaje u slučaju kada je žrtva krivičnog dela privremeno onesposobljena ili sa nižim stepenom invaliditeta.

3. Naknada štete se određuje uzimajući u obzir okolnosti slučaja, stepen bola izazvanog povredom ili narušavanjem zdravlja, trajanje bola i u skladu sa načelom pravične novčane naknade. Fiksni iznos naknade štete određuje se prema sledećim skalama:

3.1. umereno teške povrede, oštećenja ili bolesti koje traju duže od šest (6) nedelja, koje za posledicu imaju nesposobnost za taj period i čime se onemogućava sticanje prihoda. Naknada se dodeljuje kao jednokratni iznos, računajući ne više od sto pedeset (150) evra mesečno od nastanka povrede ili oštećenja iz ovog člana, ali ni u kom slučaju ne sme preći maksimalni iznos od dve hiljade (2.000) evra;

3.2. teške povrede, oštećenja ili bolesti sa očiglednim ili funkcionalnim, dugoročnim ili trajnim posledicama ili koje su objektivno bile opasne po život. Naknada štete za ovu kategoriju obračunava se u skladu sa podstavom 3.1. ovog člana, ali ni u kom slučaju ne sme preći maksimalni iznos od četiri hiljade (4.000) evra.

4. Pored naknade iz stava 3. ovog člana, žrtvama ili izdržavanim licima koji su pokrili troškove hospitalizacije, lekova i drugih pratećih usluga neophodnih za lečenje žrtava, priznaje se pravo na naknadu do najviše pet hiljada (5.000) evra, sve dok mogu da dokumentuju te troškove.

5. Izuzetno, ako Komisija, bez obzira na vrstu povrede, oštećenja ili bolesti i drugih primljenih lekova ili pomoćnih usluga, smatra opravdanim može jednoglasno uvećati maksimalnu naknadu do deset hiljada (10.000) evra.

Član 12.

Naknada za narušavanje mentalnog zdravlja

1. Naknada štete za narušavanje mentalnog zdravlja isplaćuje se samo ako je izazvano nasilničkim krivičnim delom.

2. Narušavanje mentalnog zdravlja ne obuhvaća stanje invalidnosti, mentalnu retardaciju, privremeni poremećaj ili slična takva stanja. Posledica mora biti do te mere da utiče na uobičajene aktivnosti žrtve ili na njegovo psihičko stanje tokom dužeg vremenskog perioda i žrtvi je potrebno kontinuirano lečenje.

3. Naknada štete do tri hiljade (3.000) evra može se dodeliti za:

3.1. dokumentovane troškove specijalističkih usluga za ambulantno lečenje, za sanaciju nastalog stanja; i

3.2. projektovane troškove za usluge predviđene za sanaciju nastalog stanja, ako specijalisti dotične oblasti konstatuju da oštećenje takve prirode zahteva kontinuirano lečenje;

3.3. troškove hospitalizacije, lekova i drugih pratećih usluga.

4. Ako se usluge lečenja narušavanja mentalnog zdravlja iz stava 3. ovog člana ne mogu pružiti u javnim ustanovama za mentalno zdravlje, Komisija može zatražiti angažovanje privatnih ustanova koje pružaju takve usluge.

5. Komisija može preispitati i drugi zahtev za naknadu štete iz stava 3. ovog člana koji je podneo podnosilac zahteva nakon prijema usluga predviđenih ovim članom, ako je usled narušenog mentalnog zdravlja istom potrebno kontinuirano lečenje pored onih koje su prvobitno prihvatili ili predvideli specijalisti ili Komisija. Visina naknade shodno dodatnom zahtevu ne može da premaši dvostruki iznos predviđen ovim članom.

6. Naknada iz ovog člana može obuhvatiti i naknadu iz člana 11. stav 3. ovog zakona u slučaju kada nastala posledica kvalifikuje žrtvu za naknadu.

Član 13.

Naknada za duševnu patnju

1. Naknada za duševnu patnju prouzrokovanu krivičnim delom može se dodeliti:

1.1. deci žrtvama;

1.2. žrtvama nasilja u porodici koje su bile izložene psihičkom, seksualnom, fizičkom i ekonomskom nasilju;

1.3. žrtvama trgovine ljudima;

1.4. žrtvama silovanja, seksualnog napada, degradacije seksualnog integriteta ili prinudne pornografije;

1.5. žrtvama koje su bile podvrgnute naruženju, stalnom mučenju, psihičkom, seksualnom i fizičkom zlostavljanju ili lišavanju slobode i sledstveno pretrpele traumu do te mere da je ozbiljno uticalo na stanje, ponašanje i ličnost žrtve.

2. Duševna patnja predstavlja emocionalnu uznemirenost, psihološku traumu, osećaj beznađa i bespomoćnosti, srama, gubitak zadovoljstva životom i druge poremećaje psihološke prirode koji predstavljaju posledicu krivičnog dela i mogu uticati na emotivno i kognitivno stanje i ponašanje osobe. Duševna patnja se utvrđuje uzimajući u obzir okolnosti slučaja, vrstu krivičnog dela, stepen i trajanje uznemirenosti kao i druge relevantne faktore.

3. Naknada se u skladu sa ovim članom isplaćuje u fiksnom iznosu od dve hiljade (2.000) evra.

Član 14.

Naknada za duševni patnju zbog gubitka člana porodice

1. Pravo na naknadu iz ovog člana imaju članovi porodice preminule žrtve.

2. Naknada iz ovog člana se isplaćuje u skladu sa članom 12. stav 3. ovog zakona i ne može preći iznos od ukupno tri hiljade (3.000) evra za sve članove porodice žrtve.

Član 15.

Naknada za gubitak prava na izdržavanje

1. Izdržavana lica imaju pravo da podnesu zahtev za naknadu štete zbog gubitka prava na izdržavanje u onim slučajevima kada mogu da dokumentuju da je pokojnik doprinosa njihovom izdržavanju.

2. Naknada iz ovog člana isplaćuje se u skladu sa kategorizacijom povreda i oštećenja iz člana 11. stav 3. ovog zakona i ni u kom slučaju ne sme preći maksimalni iznos od tri hiljade (3.000) evra za sva izdržavana lica.

Član 16.

Naknada troškova sahrane

1. Članovi porodice preminule žrtve imaju pravo na naknadu troškova sahrane. Naknada iz ovog člana isplaćuje se u fiksnom iznosu od hiljadu (1.000) evra.

2. Naknada troškova iz stava 1. ovog člana može se zatražiti kao deo zahteva za neposrednu ili redovnu naknadu. Podnosilac zahteva mora imati punomoćja ostalih članova porodice za prijem ove naknade.

3. Pored naknade iz stava 1. ovog člana, podnosilac zahteva može zatražiti i naknadu troškova prevoza tela žrtve iz druge države. Troškovi ovog prevoza moraju biti dokumentovani.

Član 17.

Naknada za oštećenje ili uništenje medicinske opreme

1. Podnosiocu zahteva se nadoknađuje medicinska oprema neophodna za zdravlje žrtve, oprema koja je oštećena nasilničkim delom koje je dovelo do povrede žrtve.

2. Naknada iz ovog člana ne može preći maksimalni iznos od tri hiljade (3.000) evra.

Član 18. **Okolnosti koje utiču na naknadu**

1. Naknada se može umanjiti ili odbiti:
  - 1.1. zavisno od doprinosa žrtve u nastanku štete ili pogoršanju nastale štete;
  - 1.2. zavisno od ponašanja žrtve pre, tokom ili posle krivičnog dela;
  - 1.3. zavisno od umešanosti žrtve u organizovani kriminal ili njenog članstva u organizaciji koja se bavi nasilničkim krivičnim delom;
  - 1.4. ako je dodela potpune ili delimične naknade suprotna javnom poretku, načelu pravičnosti ili moralu.

Član 19. **Razmatranje drugih vidova naknade**

1. Iznos naknade za određenu vrstu štete prema ovom zakonu biće umanjen za deo usluga koje besplatno pokrivaju javne zdravstvene ustanove, obeštećenje počinioca, naknadu od javnog ili privatnog zdravstvenog osiguranja ili naknadu iz drugih javnih fondova, ili naknadu iz drugih programa za naknadu žrtava unutar ili van zemlje, ako su pokriveni na ime iste štete, odnosno po istom osnovu.
2. U odluci o naknadi štete, Komisija uzima u obzir i bilo koju naknadu koju odredi sud koji odlučuje u krivičnoj stvari za krivično delo za koje se traži naknada, osim ako to obeštećenje nije plaćeno.

Član 20. **Prenos prava na naknadu**

1. Pravo na podnošenje zahteva za naknadu ne prenosi se na izdržavana lica u slučaju smrti žrtve nakon podnošenja zahteva za naknadu.
2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je žrtva krivičnog dela tražila naknadu za povrede koje su joj nanete nasilničkim delima, te u međuvremenu umre ali ne usled tih povreda, član porodice umrlog ima pravo na naknadu štete ako su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:
  - 2.1. ako je Komisija pre smrti žrtve donela konačnu odluku o naknadi štete žrtvi za povredu, ali još uvek nije prenet iznos naknade na račun žrtve;
  - 2.2. ako je član porodice finansijski zavisn od umrlog i nema drugih izvora za život.

POGLAVLJE III. **NADLEŽNI ORGANI**

Član 21. **Komisija za naknadu štete žrtvama krivičnih dela**

1. Komisiju za naknadu štete žrtvama krivičnih dela imenuje Vlada Republike Kosova u sledećem sastavu:
  - 1.1. jedan (1) sudija Vrhovnog suda, kao predsednik Komisije, koga predlaže Sudski savet Kosova;

- 1.2. jedan (1) predstavnik civilnog društva sa znanjem iz oblasti zaštite žrtava, član koga predlaže ministar pravde i koga podrže najmanje pet (5) organizacija civilnog društva iz oblasti ljudskih prava i prava žrtava;
  - 1.3. jedan (1) član iz redova licenciranih lekara iz oblasti psihijatrije, koga predlaže Lekarska komora Kosova;
  - 1.4. rukovodilac administrativne jedinice Komisije je član bez prava glasa. Izuzetno, u nedostatku kvoruma, rukovodilac jedinice ima pravo glasa.
2. Mandat članova Komisije je tri (3) godine. Mandat predsednika Komisije je četiri (4) godine. Članovi Komisije, uključujući i predsednik Komisije, mogu se ponovo izabrati za još jedan mandat.
  3. Sastav Komisije uzeće u obzir rodne i etničke kvote.

Član 22.

Prestanak i razrešenje sa funkcije člana Komisije

1. Članovima Komisije prestaje funkcija člana:
  - 1.1. smrću;
  - 1.2. gubitkom poslovne sposobnosti duže od tri (3) meseca iz potvrđenih medicinskih razloga;
  - 1.3. kontinuiranom neučešću u aktivnostima Komisije duže od tri (3) meseca;
  - 1.4. prestankom statusa na kome se zasniva imenovanje za člana;
  - 1.5. istekom mandata;
  - 1.6. ostavkom, uz prethodnu najavu Komisiji od trideset (30) dana.
2. Članovi Komisije se razrešavaju sa funkcije pre isteka mandata na kojima su izabrani ako svojim postupanjem učine nedostojnim vršenje funkcije člana Komisije, naime ako:
  - 2.1. nesavesno vrši dužnosti u Komisiji; i
  - 2.2. bude osuđen za krivično delo.
3. Ako se mesto u Komisiji uprazni pre isteka mandata člana, upražnjeno mesto popunjava se na isti način kao za člana kome je istekao mandat.

Član 23.

Vršenje dužnosti Komisije

1. Komisija odlučuje o zahtevima za naknadu štete na sastancima koje saziva predsednik.
2. Po potrebi Komisija može obaviti razgovor ili zatražiti pisani izveštaj od nadležnih službenika koji su uključeni u krivični postupak, u predmet i mogu imati saznanja o uticaju krivičnog dela na žrtvu.
3. Komisija tokom odlučivanja ima sledeće diskreciono pravo:
  - 3.1. da prekorači maksimalne iznose koji su predviđeni posebne kategorije naknade, u slučaju kada su dokumentovani troškovi opravdani.

3.2. da utvrdi visinu naknade iz člana 8. pod-podstav 2.2.2. i člana 11. stav 5. ovog zakona;

3.3. da produži rok za podnošenje zahteva ili traženih dopuna u slučaju da je više nego opravdano da je takvo docnjenje bilo neizbežno.

4. Članovi Komisije za svoj rad ostvaruju pravo na naknadu u skladu sa odlukom Vlade.

5. Komisija usvaja Pravilnik kojim uređuje svoj način funkcionisanja, ulogu i zadatke jedinice za podršku i njihovu međusobnu komunikaciju.

Član 24. Izuzeće i prigovor

Odredbe Zakona o parničnom postupku koje uređuju izuzeće sudija analogno se primenjuju i na članove Komisije za naknadu štete.

Član 25. Podrška administrativne jedinice Komisije

1. Ministarstvo pravde osigurava administrativno-tehničku podršku Komisiji (u daljem tekstu: Jedinica).

2. Jedinica je odgovorna za prijem i prethodno preispitivanje zahteva, i to:

2.1. da li je zahtev podnet u zakonom propisanom roku;

2.2. da li zahtev sadrži bilo kakve nedostatke, da li je nepotpun ili nerazumljiv.

3. Ako je zahtev neblagovremen, Jedinica obaveštava predsednika Komisije i podnosioca zahteva o odbijanju zahteva.

4. U slučajevima iz podstava 2.2. ovog člana, Jedinica od podnosioca zahteva traži dodatne podatke i potrebne ispravke. Propisani rok za otklanjanje nedostataka nepotpunog i nerazumljivog zahteva nije kraći od trideset (30) dana. Ako se zahtev ne dopuni ni nakon dodatnog roka, Komisija donosi odluku o odbijanju predmeta.

5. Jedinica, nakon prethodnog preispitivanja zahteva može uputiti podnosioca zahteva da na osnovu dostavljene dokumentacije dopuni zahtev tako što će podneti zahtev i za odgovarajuću kategoriju naknade na razmatranje Komisiji.

6. Jedinica je takođe odgovorna za komunikaciju sa nadležnim organima u pogledu pribavljanja potrebnih informacija.

7. Posebne dužnosti i odgovornosti Jedinice utvrđuju se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Ministarstva pravde.

Član 26. Obaveza davanja informacija

1. Svaka institucija koja dođe u kontakt sa žrtvom dužna je da je obavesti o njenom pravu na naknadu štete prema ovom zakonu.

2. Ministarstvo pravde na svom veb-sajtu objavljuje potrebne informacije za podnošenje zahteva za naknadu štete, obrasce za podnošenje zahteva i druga potrebna uputstva za sve lokalne i prekogranične slučajeve. Ministarstvo pravde objavljuje informacije o programu

naknade. Sve informacije se objavljuju u skladu sa Zakonom o upotrebi jezika, te i na engleskom jeziku.

3. Ministarstvo pravde, ako je potrebno, daje opšta uputstva podnosiocima zahteva. Uputstva sadrže informacije o tome kako se popunjava zahtev i kakva prateća dokumentacija je potrebna.

4. Ministarstvo pravde, kad god je potrebno, obezbeđuje razmenu informacija sa nadležnim organima drugih država, u skladu sa propisima odgovarajućih država, koji su nadležni da postupaju po zahtevima za naknadu štete. Ministarstvo pravde pruža pomoć i traži odgovarajuća rešenja u vezi sa primenom odredaba u prekograničnim slučajevima.

5. Na zahtev Komisije, policija dostavlja Komisiji informacije o krivičnom delu od kojeg tvrdi da je žrtva stradala.

6. Zdravstvene ustanove, društvene institucije, policija, tužilaštvo, sudovi i druge institucije na lokalnom i centralnom nivou dužne su da informacije o programu za naknadu žrtava učine dostupnim na javnim mestima.

POGLAVLJE IV. POSTUPAK PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA NAKNADU ŠTETE

Član 27.

Podnošenje zahteva za naknadu štete

1. Zahtev za naknadu štete podnosi se Ministarstvu pravde, odnosno nadležnoj Jedinici za podršku Komisiji za naknadu štete žrtvama krivičnih dela.

2. Popunjen zahtev zajedno sa pratećom dokumentacijom podnosi se na adresu Komisije za naknadu štete u Ministarstvu pravde na jedan od sledećih načina:

2.1. lično;

2.2. poštom;

2.3. putem elektronske pošte (imejlom).

3. Za popunjavanje zahteva za naknadu štete, žrtva krivičnog dela može zatražiti pomoć branioca žrtava ili nevladinih organizacija koje pružaju besplatnu pravnu pomoć žrtvama.

4. Ako podnosilac zahteva angažuje privatnog advokata za popunjavanje i podnošenje zahteva za naknadu štete, Komisija neće nadoknaditi tarifu koju u tu svrhu zahteva privatni advokat.

5. Komisija, u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku, može da preispita i zahteve za naknadu štete koje joj uputi sud.

6. Podnesci u postupku naknade štete su izuzeti od plaćanja bilo kakve takse.

7. Ministarstvo pravde sastavlja standardne obrasce zahteva za naknadu štete iz čl. 8, 9. i 34. ovog zakona.

8. Žrtva krivičnog dela daje saglasnost za obradu relevantnih ličnih podataka i osetljivih ličnih podataka u cilju ocene zahteva za naknadu štete.

9. Ako je žrtva krivičnog dela sprečena da da saglasnost zbog fizičke ili psihičke povrede, smatra se da zakonski zastupnik žrtve ima pravo da da takvu saglasnost.

10. Podnosilac zahteva izjavljuje da nema pravo da traži naknadu iz drugih izvora.

11. Istinitost izjava u zahtevu podleže relevantnim odredbama Krivičnog zakonika koje se odnose na davanje lažnog iskaza.

12. Zahtev se podnosi na albanskom ili srpskom jeziku za lokalne žrtve, dok je za lokalne prekogranične slučajeve prihvatljiva i verzija na engleskom jeziku.

Član 28.

Dokumenta koja se prilažu uz zahtev za naknadu štete

1. Uz zahtev koji se podnosi u skladu sa članom 8. ovog zakona prilažu se sledeća dokumenta:

1.1. svaki dokument koji izdaje policija, koji dokumentuje da je krivično delo otkriveno, prijavljeno i po istom postupano, u kojem se ističe i svojstvo žrtve krivičnog dela;

1.2. dokaz o materijalnom stanju podnosioca zahteva.

2. Uz zahtev koji se podnosi u skladu sa članom 9. st. 1. do 4. ovog zakona mora se priložiti pravosnažna odluka.

3. Uz zahtev koji se podnosi u skladu sa članom 9. stav 5. ovog zakona mora se priložiti odluka ili neki drugi zvanični dokumenat koji potvrđuje ove situacije.

4. Pored dokumenata iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, zahtevu se prilažu i sledeća dokumenta:

4.1. lična isprava. U slučaju žrtve trgovine ljudima, ako žrtva ne poseduje lične isprave, identitet žrtve se utvrđuje na osnovu policijske prijave, odnosno presudom nadležnog suda koji je vodio krivični predmet;

4.2. punomoćje za podnosioca zahteva ako to lice traži naknadu u ime žrtve ili izdržavanih lica žrtve;

4.3. odgovarajući medicinski izveštaji i druga verodostojna dokumenta ili dokazi koji dokazuju da je žrtva krivičnog dela pretrpela telesnu povredu, štetu po zdravlje ili patnju, osim slučajeva iz stava 2. ovog člana;

4.4. dokazi o troškovima, ako se takva dokumentacija traži prema određenoj kategoriji;

4.5. uverenje o porodičnoj zajednici, ako zahtev za naknadu štete podnose izdržavana lica, odnosno članovi porodice žrtve;

4.6. dokumenat koji dokazuje da je žrtva doprinosila izdržavanju porodice, ako se zahteva naknada za gubitak prava na izdržavanje;

4.7. ostali relevantni dokumenti u prilogu zahteva za naknadu štete.

5. Dokumenti sastavljeni na bilo kom stranom jeziku, osim na engleskom, biće praćeni prevodom na albanski ili srpski.

Član 29.

Rok za podnošenje zahteva

1. Zahtev za neposrednu naknadu iz člana 8. ovog zakona može se podneti u roku od tri (3) godine od prijave krivičnog dela nadležnim organima.

2. Zahtev za redovnu naknadu iz člana 9. ovog zakona može se podneti u roku od tri (3) godine od:

2.1. prijema pravosnažne presude;

2.2. prijema obaveštenja podnosioca zahteva o postojanju okolnosti iz člana 9. stav 5. ovog zakona.

3. Ako je žrtva mlađa od osamnaest (18) godina, rokovi iz st. 1. i 2. ovog člana počinju da teču nakon što žrtva navrši osamnaest (18) godina.

4. Izuzetno, ako žrtva, usled telesnih povreda ili iz drugih opravdanih razloga koji onemogućavaju podnošenje zahteva, nije u stanju da podnese zahtev u ovom članu propisanom roku, žrtva podnosi svoj zahtev najkasnije u roku od tri (3) meseca od dana kada su prestali da postoje razlozi zbog kojih nije bila u stanju da preda zahtev.

Član 30. Odlučivanje o zahtevu

1. Odluke Komisije donose se većinom glasova.

2. Komisija:

2.1. usvaja zahtev u celosti ili delimično i određuje visinu naknade; ili

2.2. odbija zahtev kao neosnovan.

3. Komisija može održati sastanke kada je prisutno 2/3 članova.

4. Za zahtev za neposrednu nadoknadu iz člana 8. ovog zakona, Komisija donosi odluku u roku od trideset (30) dana od dana prijema kompletne dokumentacije.

5. Za redovan zahtev za naknadu iz člana 9. ovog zakona, Komisija donosi odluku u roku od devedeset (90) dana od dana prijema kompletnog zahteva.

6. Primerak odluke dostavlja se podnosiocu zahteva i nadležnom sudu.

7. Ako je žrtva krivičnog dela dete ili osoba koja nije poslovno sposobna, primerak odluke dostavlja se zakonskom staratelju.

8. Stranka nezadovoljna odlukom Komisije može pokrenuti upravni spor u skladu sa relevantnim zakonodavstvom na snazi.

9. Odluka o priznanju prava na naknadu sadrži i klauzulu o prenosu potraživanja iz člana 40. ovog zakona, prema počiniocu, sa korisnika u budžet Republike Kosovo, do visine dodeljene naknade.

Član 31. Prenos sredstava

1. Finansijska sredstva u slučajevima izvršenja prenose se isključivo korisniku.

2. Sredstva za decu žrtve prenose se zakonskom zastupniku.

3. Izvršenje finansijskih sredstava vrši se u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Član 32.

Prenos i pristup podacima

1. Administratori baza podataka o ličnim podacima, državni organi, organi mesnih zajednica i organi koji vrše javna ovlašćenja koja poseduju podatke o relevantnim okolnostima i činjenicama za odlučivanje, dostaviće navedene podatke Komisiji kad god to bude zatraženo u pisanoj formi.
2. Na pisani zahtev Komisije, podatke o okolnostima i činjenicama od značaja za odlučivanje Komisiji mogu dostaviti i lica koji poseduju podatke.
3. Uvid u optužnicu, prateća dokumenta, izveštaje Državnog tužilaštva i sudske odluke u posedu Komisije za potrebe odlučivanja, može se dati samo članovima Komisije, službenicima Jedinice za podršku Komisiji koja postupa po zahtevu, žrtvi ili njenom zakonskom zastupniku, ovlašćenom zastupniku i nadležnim državnim organima.

POGLAVLJE V.

POSTUPCI U PREKOGRANIČNIM SLUČAJEVIMA

Član 33.

Prekogranični slučajevi

1. Prekogranični slučajevi uključuju lokalne prekogranične slučajeve, strane prekogranične slučajeve, uključujući slučajeve iz člana 7. podstav 1.2. ovog zakona.
2. Lokalni prekogranični slučaj je slučaj kada je krivično delo izvršeno na teritoriji Republike Kosovo. U ovom slučaju Komisija osnovana ovim zakonom je u ulozi organa odlučivanja, dok se zahtev strane žrtve za naknadu štete podnosi preko organa za pružanje pomoći strane države, čije je strana žrtva državljanin.
3. Strani prekogranični slučaj je slučaj kada je krivično delo izvršeno u drugoj državi u kojoj se pravo na naknadu štete utvrđuje odlukom organa odlučivanja te države. Podnosilac zahteva u ovom slučaju je državljanin Republike Kosovo, a Komisija može da poslužiti kao organ koji pruža pomoć i odgovorna je za prosleđivanje zahteva podnosioca zahteva stranom organu odlučivanja.

Član 34.

Lokalni prekogranični slučajevi

1. Po prijemu zahteva nadležnog organa strane države čiji je podnosilac zahteva državljanin, Komisija dostavlja nadležnom organu strane države u roku od trideset (30) dana sledeće podatke:
  - 1.1. potvrdu o prijemu zahteva;
  - 1.2. podatke kontakt osobe ili odeljenja odgovornog za slučaj, i;
  - 1.3. ako je moguće, okvirni rok kada će se doneti odluka o zahtevu.
2. Ministarstvo pravde sastaviće poseban obrazac zahteva za lokalne prekogranične slučajeve.
3. Ako primljeni zahtev nije poslat u standardnom obrascu koji je utvrdilo Ministarstvo pravde ili zahtev nije potpun, vraća se na dopunu organu od koga je primljen.
4. Ako zahtev i priložena dokumenta nisu na albanskom, srpskom ili engleskom jeziku, Komisija

ih vraća podnosiocu zahteva ili organu od koga je iste primila zajedno, uz uputstvo o upotrebi albanskog, srpskog ili engleskog jezika.

5. Svi zahtevi i dokumenti koji se prosleđuju tokom komunikacije između organa u prekograničnim slučajevima moraju se izuzeti od bilo kakve vrste provere autentičnosti ili ekvivalentne formalnosti.

6. Ako Komisija u nekom lokalnom prekograničnom slučaju utvrdi da odluka o dotičnom pitanju zahteva posebne postupke, kao što je saslušanje žrtve krivičnog dela, svedoka ili veštaka, ista može zatražiti od pomoćnog stranog organa, kome je podnosilac zahteva podneo svoj zahtev za naknadu štete, da sprovede relevantne postupke, pod uslovom da lice koje se treba saslušati pristane na takvo saslušanje ili razgovor.

7. Saslušanje zatraženo u relevantnom postupku može se obaviti i pomoću videokonferencijske ili telekomunikacijske veze, pod uslovom da lice koje se treba saslušati na to pristane.

8. Saslušanje iz prethodnog stava vodi predsednik Komisije ili član Komisije, koga ovlasti predsednik Komisije.

9. Odluka Komisije se dostavlja pomoćnom organu strane države i podnosiocu zahteva direktno ili preko tog organa.

Član 35.

Strani prekogranični slučajevi

1. U stranim prekograničnim slučajevima, podnosilac zahteva može podneti zahtev Komisiji koristeći standardni obrazac iz člana 34. stav 2. ovog zakona.

2. Komisija će u najkraćem mogućem roku poslati zahtev zajedno sa pratećom dokumentacijom nadležnom organu države od koje podnosilac zahteva traži naknadu. Ako strani organ odlučivanja ne prihvati zahtev ili zatraži dodatne informacije, Komisija odmah obaveštava podnosioca zahteva.

3. Komisija će osigurati da se formalni zahtev za naknadu koji se podnosi stranom organu odlučivanja sačini na obrascu koji odredi organ te države.

4. Zahtev, zajedno sa pratećim dokumentima, dostavlja se na jednom od službenih jezika države kojoj se podnosi zahtev ili na nekom od službenih jezika EU-a za koji je država prijema izjavila da može prihvatiti.

5. Ako strani organ odlučivanja zahteva da se saslušanje ili razgovor sa žrtvom krivičnog dela, svedokom ili veštakom održi u Republici Kosovo, takvo saslušanje ili razgovor obaviće Komisija, pod uslovom da lice koje se treba saslušati pristane na saslušanje ili razgovor. Komisija će poslati izveštaj o saslušanju stranom organu odlučivanja.

6. Ako strani organ odlučivanja zatraži da se saslušanje sprovede putem video konferencijske ili telekomunikacijske veze, takvo saslušanje se sprovodi u saradnji sa Komisijom, pod uslovom da lice koje se treba saslušati pristane na takvo saslušanje.

7. Komisija, u ulozi organa koji pruža pomoć, ne treba da ocenjuje podneti zahtev za naknadu štete.

8. Protiv radnji koje je Komisija preduzela u ulozi organa koji pruža pomoć ne može se izjaviti žalba i ne predstavlja osnov za zahtev za nadoknadu taksi ili troškova podnosioca zahteva ili organa odlučivanja strane države.

9. U slučaju da strani organ odlučivanja ne prizna državljaninu Republike Kosovo sa stalnim prebivalištem u Republici Kosovo pravo na naknadu štete po osnovu državljanstva koje ima, Republika Kosovo preuzima na sebe obavezu razmatranja prava na naknadu štete iz Programa za naknadu štete žrtvama krivičnih dela, u skladu sa odredbama ovog zakona.

10. Za ostvarivanje prava iz stava 9. ovog člana, podnosilac zahteva mora da dokumentuje da je zahtev upućen nadležnom organu odbijen zbog neispunjavanja kriterijuma koji se u toj državi zahtevaju u pogledu državljanstva.

11. Podnosilac zahteva iz stava 9. ovog člana može podneti zahtev u skladu sa odredbama ovog zakona i to samo za vrste naknada predviđene ovim zakonom.

POGLAVLJE VI. PROGRAM ZA NAKNADU ŠTETE ŽRTVAMA KRIVIČNIH DELA

Član 36. Finansiranje naknade štete žrtvama krivičnih dela

1. Program za naknadu štete žrtvama krivičnih dela finansira se iz budžeta Republike Kosovo za Ministarstvo pravde, kao deo godišnjeg zakona o budžetu.
2. Program za naknadu štete žrtvama krivičnih dela može se finansirati i dobrovoljnim prilozima i privatnim donacijama u skladu sa Pravilima finansijske kontrole i upravljanja.
3. Sud, izricanjem osuđujuće presude, određuje i taksu za naknadu štete žrtvama, i to:
  - 3.1. Opšte odeljenje Osnovnog suda, iznos od dvadeset (20) evra;
  - 3.2. Odeljenje za teška krivična dela, iznos od pedeset (50) evra;
  - 3.3. Posebno odeljenje Osnovnog suda u Prištini, iznos od sto (100) evra.
4. Tokom redovnog budžetskog procesa utvrđenog Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, Ministarstvo pravde podnosi budžetski zahtev za finansiranje budžetske stavke za Program za naknadu štete žrtvama krivičnih dela. Zahtev Ministarstva pravde uzima u obzir projekcije očekivanih prihoda iz stava 3. ovog člana, kao i rashode iz Programa za naknadu štete iz prethodnih godina.
5. Nivo budžetskih izdvajanja za Program za naknadu štete žrtvama krivičnih dela određuje se redovnim budžetskim procesima, uzimajući u obzir očekivanje prihoda iz stava 3. ovog člana, doprinos uplaćen u Program za naknadu štete prema privremenoj obustavi krivičnog postupka, prihode od prodaje oduzete protivpravno stečene imovine, prihode od oduzetog jemstva u skladu sa zakonom kao i ukupan nivo očekivanih budžetskih prihoda i zahteva za finansiranje iz budžeta Kosova.

Član 37. Finansijsko izveštavanje

1. Kao deo budžetskog zahteva prema Zakonu o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, Ministarstvo pravde podnosi Ministarstvu finansija godišnji izveštaj o:
  - 1.1. ukupnom broju podnosilaca zahteva;
  - 1.2. broju podnosilaca zahteva kojima je uskraćena naknada štete;
  - 1.3. broju podnosilaca zahteva kojima je dodeljena naknada;

- 1.4. iznosu naknade dodeljene podnosiocima zahteva;
- 1.5. troškovima Komisije i Programa iz prethodnih godina.

POGLAVLJE VII. REGISTRI O PODNOSIOCIMA ZAHTEVA I DONETIM ODLUKAMA

Član 38. Vođenje registara

1. Komisija vodi Registre o podnosiocima zahteva i donetim odlukama o naknadi. Sadržaj ovih registara uređuje se administrativnim uputstvom Ministarstva pravde.
2. Registri se vode pojedinačno, svaki obeležen svojim serijskim brojem i brojem predmeta.
3. Broj predmeta je broj koji se dodeljuje predmetu nakon podnošenja zahteva Ministarstvu pravde.
4. Ministarstvo pravde izradiće digitalizovanu bazu podataka.

Član 39. Čuvanje informacija

1. Svi dosijeji podnosilaca zahteva za naknadu štete čuvaju se u skladu sa rokovima predviđenim relevantnim zakonodavstvom na snazi.
2. Zahtevi za naknadu štete, dokazi, veštačenja i registri su osetljivi lični podaci koji se moraju obraditi i čuvati u tajnosti, u skladu sa relevantnim zakonodavstvom na snazi.

POGLAVLJE VIII. PRENOS POTRAŽIVANJA I POVRAĆAJ NEOSNOVANO STEČENIH SREDSTAVA

Član 40. Prenos potraživanja

1. Potraživanja korisnika prema počinioocu prelaze, do visine naknade, na Vladu Kosova na dan izvršenja odluke o priznanju prava na naknadu.
2. Prenosom potraživanja iz stava 1. ovog člana, Vlada Republike Kosova u odnosu na počiniooca postupa u svojstvu korisnika.
3. Državno pravobranilaštvo preduzeće potrebne službene radnje za ostvarivanje obeštećenja, odnosno naknade štete u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Član 41. Povraćaj neosnovano stečenih sredstava

1. U slučaju prijema informacije da je naknada data korisniku na osnovu lažnih/falsifikovanih podataka ili o bilo kakvoj eventualnoj prevari u cilju ostvarivanja zahteva za naknadu štete, Komisija i svaka druga zainteresovana strana moraju obavestiti državnog tužioca.
2. Korisnik naknade prema ovom zakonu je dužan da u svakom trenutku obavesti Komisiju ako nakon prijema naknade ili do izvršenja odluke Komisije ostvaruje naknadu iz drugih izvora.

**POGLAVLJE IX.
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

**Član 42.
Prelazne odredbe**

1. Stupanjem na snagu ovog zakona stavlja se van snage Zakon br.05/L-036 o naknadi žrtava zločina.
2. Članovi Komisije koji su stupili na funkciju pre stupanja na snagu ovog zakona ostaju na funkciji do prirodnog isteka svog mandata.
3. Svi zahtevi obrađeni pre stupanja na snagu ovog zakona tretiraće se zakonom koji je povoljniji po podnosioca zahteva, u skladu sa odlukom Komisije po ovom pitanju.
4. Žrtve i njihova izdržavana lica koja nisu mogla da ostvare pravo na naknadu štete po ukinutom zakonu, ali ispunjavaju uslove za naknadu prema ovom zakonu, imaju pravo da podnesu svoje zahteve na razmatranje Komisiji ako smatraju da ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom. Zahtev iz ovog stava ne može se podneti po osnovu promene visine naknade predviđene ovim zakonom.

**Član 43.
Podzakonski akti**

Podzakonski akti predviđeni ovim zakonom donose se u roku od šest (6) meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

**Član 44.
Stupanje na snagu**

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

**Zakon br. 08/L-109
14. oktobar 2022. godine**

**Proglašeno ukazom Br. DL-321/2022, dana 28.10.2022, od strane Predsednice Republike
Kosova Vjosa Osmani-Sadriu**